

НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ГАЗАР

**Хяналт, шалгалт дотоод
аудитын хэлтсийн 2022 оны жилийн
үйл ажиллагааны бичмэл тайлан**

2022 он

Агуулга

1. ДОТООД ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

1.1. ТӨЛӨВЛӨГӨӨТ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

1.1.1. “Тэтгэвэр олголтын хяналтын програм”-д тулгуурлан хийсэн цахим хяналт шалгалт

1.1.2. Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийг хэрэгжилтийг шалгасан шалгалт

1.1.3. “Малчин” нөхцөлөөр тэтгэвэр тогтоосон өндөр насны тэтгэврийн үндэслэлийг шалгасан шалгалт

1.1.4. Багахангай дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгасан хяналт шалгалт

1.1.5. Налайх дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгасан хяналт шалгалт

1.1.6 “Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайлан хүлээн авах, хянах, баталгаажуулах журам”-ын хэрэгжилтийг шалгасан шалгалт

1.2. ТӨЛӨВЛӨГӨӨТ БУС ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

1.2.1. НДЕГ-ын ХШГ-ын мэргэжилтнүүдтэй хамтран Баянзүрх дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгасан шалгалт

1.2.2. Санхүү бүртгэлийн хэлтэстэй хамтран Нийгмийн даатгалын тухай хууль, тогтоомж, дүрэм журам зааврын хэрэгжилт, тулгамдаж байгаа асуудал, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага барагдуулах ажил зохион байгуулах

2. ГАДААД ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

3. ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААР

4. ЦАХИМ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

5. ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЙЛАН, МЭДЭЭ АВАЛТЫН ТАЛААР

6. ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ-ҮНЭЛГЭЭ ДОТООД АУДИТ ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЛААР

Хяналт шалгалт, дотоод аудитын хэлтэс нь хэлтсийн дарга болон хяналт шалгалт, дотоод аудит хариуцсан ахлах байцаагч-2, нийгмийн даатгалын улсын байцаагч-10 нийт 13 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр хяналт шалгалт, дотоод аудитын ажлыг хариуцан гүйцэтгэж байна.

Тус хэлтэс нь 2022 онд Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ажил олгогч болон дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтэст шалгаж илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгах, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, туслан зааварчлах, өр авлагын барагдуулалтад хяналт тавих, иргэд даатгуулагчдын санал хүсэлт, өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэх, даатгуулагчдын хуулиар олгогдсон эрхийг хамгаалах үндсэн чиг үүргийн хүрээнд ажлаа төлөвлөж гүйцэтгэлийг ханган ажиллаа.

НЭГ. ДОТООД ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

1.1 ТӨЛӨВЛӨГӨӨТ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

1.1.1. 2022 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдөр батлагдсан 01 тоот удирдамжийн дагуу тус хэлтсийн байцаагч нар 3 багт хуваагдан “Тэтгэвэр олголтын хяналтын програм”-д тусгагдсан нас барснаас хойш тэтгэвэр илүү олгосон, давхар тэтгэвэр авдаг, тэтгэврийн нас буруу, харъяатаас гарсан гэсэн 4 үзүүлэлтээр 2021 оны 01-12 сарыг хамруулан 2022 оны 01 дүгээр сарын 05-наас 02 дугаар сарын 07-ны хооронд мэдээллийн баазад тулгуурлан цахим хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэв.

Нийслэлийн хэмжээнд нийт давхар тэтгэвэр авдаг 70,893 тохиолдлоос өөр төрлийн тэтгэвэр давхар авдаг ба өндөр насны тэтгэвэр болон цэргийн алба хаасны тэтгэвэр давхар авдаг тэтгэвэр авагчдыг шүүлт хийн хасч, зөвхөн нэг төрлийн тэтгэвэр давхардуулан авч байгаа эрсдэлтэй байх магадлалтай тэтгэвэр авагчдын 35 мэдээллийг түүвэрлэн авч даатгуулагчийн тэтгэврийн олголтод цахимаар хяналт шалгалт хийлээ.

Шалгалтаар 4 аймаг, 3 дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст програмд тэтгэвэр авагчийг давхар бүртгэсэн, шилжиж явсан хөдөлгөөн хийгээгүй, тахир дутуугийн тэтгэвэрт зогсоох хөдөлгөөн хийгээгүй шалтгаанаар нийт 9 тэтгэвэр авагчид 10,9 сая төгрөгийн тэтгэвэр давхардуулан олгосон зөрчил илрүүлж, улсын байцаагчийн акт тогтоосон.

Шалгалтын мөрөөр дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтэст зөрчлийг бүрэн барагдуулах, дотоодын хяналтыг сайжруулж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, ажлын хариуцлагыг нэмэгдүүлж алдаа дутагдалгүй ажиллах “Зөвлөмж” хүргүүлж ажилласан бөгөөд 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар шалгалтаар илэрсэн төлбөр зөрчлийг бүрэн барагдуулж ажилласан.

1.1.2. 2022 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр батлагдсан 02 тоот удирдамжийн дагуу Хан-уул, Баянгол, Чингэлтэй, Сүхбаатар, Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүдийн 2020 онд Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган

шийдвэрлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажилласан байдалтай танилцан, судалгаа шинжилгээ хийж, арга зүйн туслалцаа үзүүлж ажиллалаа.

Шалгалтын хүрээнд Хан-Уул, Баянгол, Чингэлтэй, Сүхбаатар, Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүдийн 2020 онд шийдвэрлэсэн 89 боть, 415 зөрчлийн материалтай танилцлаа.

Шалгалтад хамрагдсан дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүд Зөрчлийн тухай хуулийн 10.17.1, 10.17.2, 10.17.3, 10.17.4, 10.17.5 дугаар заалт, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулиар хялбаршуулсан журмаар 330 аж ахуйн нэгж, байгууллагад 115,6 сая төгрөгийн торгууль ногдуулж, 85 материалд зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн байна.

Шалгалтаар:

1. Зөрчлийн тухай хуулийн заалтуудыг хооронд нь хольж сольж, андуурч хэрэглэсэн;
2. 50 зөрчлийн материалд Зөрчлийн тухай хуулийн холбогдох заалтад хамаарах торгуулиас 14,3 сая төгрөгийн илүү, 37 сая төгрөгийн дутуу торгууль оногдуулсан;
3. 45 зөрчлийн материалд цалин хөлс олгосон болон бусад холбогдох санхүүгийн нотлох баримтыг хавсаргаагүй;
4. 15 зөрчлийн материалыг хөөн хэлэлцэх хугацаа дууссан байхад зөрчлийг хялбаршуулсан журмаар шалган шийдвэрлэсэн;
5. 27 зөрчлийн материалд Зөрчлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, Нийгмийн даатгалын хуулийн заалтаар улсын байцаагчийн акт тогтоож шийдвэрлэсэн;
6. Хөөн хэлэлцэх хугацаа дууссан зөрчилд зөрчлийн хэрэг нээж шимтгэл нөхөн төлүүлсэн болон зөрчлийн материалд санхүүгийн нотлох баримт хангалтгүй бүрдүүлж нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тайлан нөхөж авснаар 16 иргэнд 36,2 сая төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж авах боломжийг бүрдүүлсэн зэрэг зөрчил илэрсэн бөгөөд Хөөн хэлэлцэх хугацаа дууссан зөрчилд зөрчлийн хэрэг нээж шимтгэл нөхөн төлүүлсэн болон зөрчлийн материалд санхүүгийн нотлох баримт хангалтгүй бүрдүүлж нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тайлан нөхөж авснаар 16 иргэнд 36,2 сая төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж авах боломжийг бүрдүүлсэн зэрэг зөрчил илэрсэн. Шалгалтын мөрөөр дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүдэд зөрчлийг давтан гаргахгүй байх Зөвлөмж хүргүүлсэн бөгөөд Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлэх явцад тулгарч буй хүндрэл бэрхшээлийг шийдвэрлэх, хуулийн талаар нэг мөр ойлголттой болох зорилгоор Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, Нийслэлийн Прокурорын газартай хамтран сургалт, семинар зохион байгуулав.

1.1.3. 2022 оны 03 дугаар сарын 03-ны өдөр батлагдсан 03 тоот удирдамжийн дагуу дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн “Малчин” нөхцөлөөр өндөр насны тэтгэвэр тогтоосон өндөр насны тэтгэврийн үндэслэлийг шалгах ажлыг 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрөөс 2022 оны 03 дугаар сарын 15-ныг хүртэлх ажлын 5 хоногийн хугацаанд хийж гүйцэтгэлээ.

Шалгалтаар дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн “Малчин” нөхцөлөөр өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон нийт 631 тэтгэвэр авагчийн хувийн хэргийг мэдээллийн нэгдсэн сангийн өгөгдөл, анхан шатны баримтад тулгуурлан шалгав.

Мөн тэтгэвэр авагчдын тэтгэвэр тогтоолгоход бүрдүүлэх баримт бичиг болон “мал тэжээвэр амьтад, малын хашаа худгийн ...оны тооллого”-н жил бүрийн бүртгэл “А” дансны архивын лавлагаа, малчин өрхийн гишүүний бүртгэлийн хуулбар болон 1995 оноос хойших хугацаанд мал маллаж байсныг нотлох аймаг сум, дүүргийн Засаг даргын дэргэдэх Зөвлөлийн тогтоол, шимтгэл төлсөн хугацаа зэрэг холбогдох баримт материалын үндэслэлийг шалгаж, баталгаажууллаа.

Шалгалтаар НДСОТТТ хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.7.1-д заасан ажилласан жилийн болзлыг хангаагүй 1 иргэнд холбогдох 0,8 сая төгрөгийн, шүүхэд хуурамч материал /архивын лавлагаа/ бүрдүүлэн өгч малчнаар ажилласан жил тогтоолгосон 3 иргэнд холбогдох 39,9 сая төгрөгийн, 1995 оноос хойш малчнаар ажилласан хугацааг тодорхойлох орон тооны бус зөвлөлийн тогтоол үндэслэлгүй 3 иргэнд холбогдох 23,6 сая төгрөгийн нийт 6 иргэнд холбогдох 63,5 сая төгрөгийн төлбөр зөрчил илэрсэн.

Зөрчил гаргасан дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүдэд төлбөр зөрчлийг барагдуулах хугацаатай үүрэг өгч ажилласан бөгөөд 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар 3 иргэнтэй холбогдох асуудлыг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлж, 3 иргэнтэй холбогдох зөрчилд үндэслэлгүй олгосон тэтгэврийг нөхөн төлүүлэх улсын байцаагчийн акт тогтоон ажиллав.

1.1.4. 2022 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр батлагдсан 04 тоот удирдамжийн дагуу Багахангай дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, хэлтсийн үйл ажиллагааны батлагдсан төсөв, зардлын зарцуулалт, хүний нөөцийн удирдлага зохион байгуулалт, тушаал шийдвэр, албан хэргийн хөтлөлтийн стандартын хэрэгжилт, ажилгүйдлийн болон ХЧТА, ЖА, оршуулгын тэтгэмжийн бодолт олголт, санхүүгийн тайланд тусгасан тодорхойгүй өглөг авлагын бүртгэл тайлагналт, дотоодын хяналт шалгалтын ажлын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, илрүүлсэн төлбөр, зөрчлийн барагдуулалт, үр дүн, шимтгэлийн тайлан авалт, даатгуулагчийн мэдээлэл засварлалт, өр авлага барагдуулалт, архивын мэдээллийг боловсруулах, ашиглахтай холбогдсон харилцааг 2020, 2021 оныг хамруулан 2022 оны 05 дугаар сарын 09-нөөс 11-ний хооронд шалгалаа.

Тус хэлтэст 2020, 2021 оны ААНБ-ын нийгмийн даатгалын шимтгэл ногдуулалт төлөлтийн НД№7, НД№8 тайланг шимтгэлийн цахим програм, нийгмийн даатгалын лавлагааны програмтай тулган шалгахад ажил мэргэжлийн ангилал буруу бүртгэсэн, даатгуулагчийн төрөл код буруу тайлагнасан, хугацаа хоцроосон шимтгэлийн тайланг авахдаа “Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайлан хүлээн авах, хянах баталгаажуулах журам”-ыг зөрчиж санхүүгийн анхан шатны

нотлох баримтыг бүрдүүлээгүй, торгууль шийтгэврийн хуудсаар торгууль ногдуулаагүй, даатгуулагчийн үндсэн мэдээлэл, регистрийн дугаарыг нэгтгэх болон шинэчлэхдээ зохих нотлох баримт, анхан шатны баримтын бүрдүүлбэрийг бүрэн хангаагүй, эсвэл огт бүрдүүлээгүй, архивын нэгж үүсгээгүй зэрэг нийтлэг зөрчил илэрсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлэгдэх зөрчил гараагүй тул хяналт шалгалтын ажлын хүрээнд гаргасан Зөвлөмжийг хүргүүлж, биелэлтийг ханган ажиллаа.

1.1.5. Батлагдсан удирдамжийн дагуу Налайх дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, хэлтсийн үйл ажиллагааны батлагдсан төсөв, хүний нөөцийн удирдлага зохион байгуулалт, тушаал шийдвэр, албан хэргийн хөтлөлтийн стандартын хэрэгжилтийг 2018-2021 оныг дуустал хугацааг хамруулан 2022 оны 05 дугаар сарын 23-наас 06 сарын 03-ны хооронд шалгалаа.

Шалгалтаар нийт 2 хүнд холбогдох 1,0 сая төгрөгийн төлбөр зөрчил илэрснийг шалгалтын хугацаанд 100 хувь бүрэн барагдуулж, гаргасан зөрчил дутагдлыг давтан гаргахгүй байх, ажлын хариуцлагыг нэмэгдүүлж алдаа дутагдалгүй ажиллах “Зөвлөмж” хүргүүлж ажиллав.

1.1.6. Батлагдсан удирдамжийн дагуу 2022 оны 08 дугаар сарын 16-ны өдрөөс 2022 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн хугацаанд Нийслэлийн Нийгмийн даатгалын хэлтсүүдэд нийгмийн даатгалын цахим хяналт шалгалт /monitoring/ -н програмыг тулгуурлан Нийгмийн даатгалын тухай хууль, “Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайлан хүлээн авах, хянах, баталгаажуулах журам”-ын хэрэгжилтийг 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-нээс 2022 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийг дуустал хугацааг хамруулан шалгаж, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгах, мэргэжил арга зүйн туслалцаа үзүүлж ажиллаа.

Шалгалтаар Чингэлтэй дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн хяналт шалгалтын байцаагч нар “Номин карт” ХХК, “Наран смарт” ХХК, “Г энд М старс” ХХК-иудад нотлох баримт хангалтгүйгээр улсын байцаагчийн акт тогтоон шимтгэл нөхөн төлүүлсэн, орлого шимтгэлийн байцаагч нар “Бүтээлч шинэ сонголт” ХХК, “Билиг сургаал нийгэмлэг”, “БНБ төлөө иргэний нийгмийн эвсэл”, “Бигүхан” ХХК-иудаас анхан шатны нотлох баримтгүйгээр нөхөн тайлан авсан зөрчил илэрсэн. Мөн Сүхбаатар дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн орлого шимтгэл бүрдүүлэлтийн тасгийн дарга нь “Хероесвин” ХХК-ий даатгуулагч Гүрбазар овогтой Балжинням /ИИ64101011/-ын цалинг засварлахдаа “Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайлан хүлээн авах, хянах, баталгаажуулах журам”-ыг зөрчиж, хяналтын картыг өөрөө үйлдэж, хянуулахгүйгээр цалин засварласан зөрчил илэрсэн. Зөрчил гаргасан нийгмийн даатгалын хэлтсүүдэд зөрчлийг арилгах, зөрчил давтан гаргахгүй байхад чиглэсэн зөвлөмж хүргүүлж, биелэлтийг ханган ажиллав.

1.2. ТӨЛӨВЛӨГӨӨТ БУС ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

1.2.1. Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2022 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдөр баталсан удирдамжийн дагуу НДЕГ-ын ХШГ-ын мэргэжилтнүүдтэй хамтран Баянзүрх дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтэст Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомж, тушаал шийдвэрийн хэрэгжилтийг шалгалаа. Шалгалтаар хуурамч баримт бүрдүүлэн хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр тэтгэвэр тогтоолгосон 64 иргэнд холбогдох 1612,4 сая төгрөгийн, НДСОТТТ хуулийг зөрчиж 65 хүнд 54,4 сая төгрөг илүү олгосон, 42 хүнд 43,6 сая төгрөг дутуу олгосон, бүрдэл дутуу баримтаар 54 хүнд тэтгэвэр тогтоож олгосон, мөн ажилгүйдлийн тэтгэмж авч байх хугацаандаа ажилд орж, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн 27 даатгуулагчдад 17,1 сая төгрөгийн тэтгэмж илүү олгосон зөрчил илэрсэн. Шалгалтын мөрөөр авах арга хэмжээний тухай НДЕГ-ын А/133 дугаар тушаал хүргүүлэн, биелэлтийг хангуулж ажиллав. 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар шалгалтаар илэрсэн зөрчлийн 50 хувийг барагдуулж ажилласан.

1.2.2. Батлагдсан удирдамжийн дагуу Санхүү бүртгэлийн хэлтэстэй хамтран Нийгмийн даатгалын тухай хууль, тогтоомж, дүрэм журам зааврын хэрэгжилт, тулгамдаж байгаа асуудал, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага барагдуулах үйл ажиллагаатай газар дээр нь танилцах, хэлтсийн удирдлага, байцаагч ажилтнуудад чиглэл өгч, шимтгэлийн урсгал болон хуримтлагдсан авлага үүсгэсэн аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай уулзалт зохион байгуулж, зохих журмын дагуу шат дараалсан арга хэмжээг авах ажлыг шуурхай зохион байгуулж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийн хэрэгжилтийг хангуулах зорилгоор 2022 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрөөс шимтгэлийн авлага барагдуулах аян зохион байгуулж, дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн орлого шимтгэлийн тасагт ажиллаа. Аяны хүрээнд 9 дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн 64,4 тэрбум төгрөгийн шимтгэлийн өртэй 622 ажил олгогч байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтантай уулзалт ярилцлага хийж 22,8 тэрбум төгрөгийн хуримтлагдсан өр авлагыг барагдуулж ажилласан.

Мөн хуримтлагдсан өртэй 286 ААНБ-н арилжааны банк дах харилцах дансны зарлагын гүйлгээг хааж, 232 ААНБ-д албан шаардлага хүргүүлж, 3 ААНБ-ыг шүүхэд шилжүүлэн, 192 ААНБ-тай өр барагдуулах гэрээ байгуулан, график байгуулж ажиллаа.

ХОЁР. ГАДААД ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газраас өгсөн чиглэлийн дагуу гадагшаа чиглэсэн төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын ажлыг зогсоосон. Харин иргэд, даатгуулагчдаас ирүүлсэн өргөдөл гомдлын дагуу дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүд нийт 797 ААНБ-д Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж нийт 771 аж ахуйн нэгж, байгууллагад 647,8 сая төгрөгийн улсын байцаагчийн акт тогтоож, 26 аж ахуйн нэгж, байгууллагад Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг шалгасан тухай “Танилцуулга” хүргүүлж, мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан байна.

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт илэрсэн төлбөр зөрчлийн 616,2 сая төгрөг буюу 95 хувийг барагдуулж ажилласан байна.

ГУРАВ. ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААР

Зөрчлийн хэрэг бүртгэлийг явуулах, хяналт тавих, эрх бүхий албан тушаалтны судалгааг гаргаж Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газарт болон Нийслэлийн Прокурорын газарт хүргүүлэн ажилласан.

Нийслэлийн хэмжээнд Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу 469 аж ахуйн нэгж, байгууллагад 155,0 сая төгрөгийн торгууль оногдуулж, торгуулийн төлбөрийг бүрэн барагдуулж ажилласан байна.

Дүүрэг тус бүрээр хүснэгтээр харуулбал:

Д/д	Хэлтсийн нэр	Шалгасан аж ахуйн нэгж байгууллагын тоо	Торгуулийн дүн	Барагдуулалт
1.	Баянгол дүүрэг НДХ	94	26.750.000	26.750.000
2.	Баянзүрх дүүрэг НДХ	97	24.200.000	24.200.000
3.	Сонгинохайрхан дүүрэг НДХ	38	19.750.000	19.750.000
4.	Сүхбаатар дүүрэг НДХ	151	59.250.000	59.250.000
5.	Хан-Уул дүүрэг НДХ	46	12.300.000	12.300.000
6.	Чингэлтэй дүүрэг НДХ	27	9.250.000	9.250.000
7.	Налайх дүүрэг НДХ	11	2.300.000	2.300.000
8.	Багахангай дүүрэг НДХ	5	1.200.000	1.200.000
9.	Багануур дүүрэг НДХ	0	0	0
Нийт		469	155.000.000	155.000.000

ДӨРӨВ. ЦАХИМ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2019 оны 03 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/50 дугаар тушаалаар баталсан “Цахим хяналт, шалгалтын ажлын заавар”-ын дагуу дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн Цахим хяналтын систем”-(<http://10.9.0.5/monitoring>) хяналт шалгалтын програмаар хяналт шалгалт хийж байгаа байдалд хяналт тавьж, арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллав.

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн цахим хяналт шалгалтын “Мониторинг” програм ашиглалтын дундаж хувь 86,7 байна.

Дүүрэг тус бүрээр харуулбал:

Д/д	Хэлтсийн нэр	Хувь
1.	Сүхбаатар	75
2.	Багахангай	100
3.	Хан-Уул	95
4.	Налайх	93
5.	Сонгинохайрхан	50
6.	Багануур	100
7.	Баянгол	91
8.	Баянзүрх	85
9.	Чингэлтэй	92
Дундаж хувь		86,7

ТАВ. ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЙЛАН, МЭДЭЭ АВАЛТЫН ТАЛААР

Дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн дотоодын хяналт, шалгалт болон дээд газраас болон хөндлөнгийн хяналт, шалгалтаар илэрсэн төлбөр, зөрчлийн барагдуулалтын мэдээ тайланг шалган хүлээн авч нэгтгэн, баталгаажуулж Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт хугацаанд нь хүргүүлж ажиллав.

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар дүүргийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүд хяналт, шалгалтаар илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн 92,8 хувийг барагдуулж ажилласан байна. Дүүргүүдийн нийгмийн даатгалын хэлтэст хуримтлагдсан өр авлага барагдуулах талаар заавар зөвлөгөө өгч ажилласан.

№	Дүүргийн нэр	Улсын байцаагчийн актаар тогтоогдсон нийт төлбөр, зөрчлийн барагдуулалт /сая төгрөг/			
		Оны эхний үлдэгдэл	Илрүүлсэн дүн	Барагдуулалт	Үлдэгдэл
1.	Налайх	15.8	48.4	50.4	13.8
2.	Баянгол	430.1	431.7	382.1	479.6
3.	Багануур	101.6	45.0	22.2	124.4
4.	Багахангай	7.2	18.8	14.9	11.0
5.	Хан-Уул	390.1	153.1	153.02	390.1
6.	Сонгинохайрхан	47,02	334.1	263.2	117.9
7.	Сүхбаатар	258.3	283.5	209.4	332.3
8.	Чингэлтэй	101.9	167.9	193.3	76.8
9.	Баянзүрх	867.8	5794.0	5486.0	1175.8
Нийт дүн		2,219.8	7,276.5	6,774.5	2,721.7

ЗУРГАА . ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ-ҮНЭЛГЭЭ ДОТООД АУДИТ ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЛААР

6.1. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч /Нийслэлийн засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч/-аас төсвийн шууд захирагч /Нийслэлийн нийгмийн даатгалын газрын дарга/-тай байгуулсан Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж үр дүнд хүрч байгаа эсэхийг тогтоох, зорилт, арга хэмжээний гүйцэтгэл тус бүрийн шалгуур үзүүлэлтийн хүрсэн түвшинг тодорхойлох, дүгнэлт, санал, зөвлөмж боловсруулах, удирдлагыг үнэн зөв, бодит мэдээллээр хангах, төлөвлөсөн зорилт, арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Нийслэлийн нийгмийн даатгалын даргын 2022 оны хагас жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг:

- Төсвийн шууд захирагчийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө;
- Үйл ажиллагаа, санхүү, бусад тайлан, мэдээнүүд
- Тушаал шийдвэр, хугацаатай баримт, бичгийн биелэлтийн тайлан;
- Өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн мэдээ /улирал бүрийн/;
- Өгсөн үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд нь чанартай биелүүлсэн эсэхэд тулгуурлан арга хэмжээ, ажил үйлчилгээ тус бүрийн шалгуур үзүүлэлтийн хүрсэн түвшинг төлөвлөгөөнд тусгагдсан шалгуур үзүүлэлтийн хүрэх түвшинтэй харьцуулан дүгнэв.

Нийслэлийн нийгмийн даатгалын газрын даргын 2022 оны эхний хагас жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 ажил үйлчилгээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан байна.

Нийслэлийн төсвийн шууд захирагч нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил үүргийг хагас жилийн байдлаар зохих түвшинд биелүүлсэн тул Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу 97.7 хувь буюу **Хангалттай** гэж үнэлж дүгнэлээ.

Д/д	Ажил үйлчилгээ	Өгвөл зохих оноо	Хэрэгжилтийн хувь
1.	“Шилэн дансны тухай хууль”-ийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж төсөв, санхүүгийн ил тод байдлыг хангах.	0-100	96
2.	Төрийн албан хаагчийг авлига, хээл хахууль авах, гэмт хэрэг үйлдэхээс урьдчилан сэргийлэх, авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө гарган, түүнд хяналт тавьж ажиллах.	0-100	100

3.	Нийслэлийн үйлчилгээний нэгдсэн төвөөр үйлчлүүлж буй хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн үйлчилгээний стандарт бүхий хүртээмжтэй орчныг бүрдүүлнэ.	0-100	100
4.	Төрийн мэдээлэл солилцсон “ХУР” системийг нийслэлийн нийгмийн даатгалын байгууллагуудын хэрэглээнд бүрэн нэвтрүүлнэ.	0-100	90
5.	Нэг цонхны үйлчилгээний эрх зүйг орчинг бүрдүүлнэ.	0-100	100
6.	Нийгмийн даатгалын байгууллагын ажилтны мэргэжлийн болон үйлчилгээний ур чадварыг дээшлүүлж, мэргэшүүлэх сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах.	0-100	100
Нийт оноо			97,7

Нийслэлийн төсвийн шууд захирагч нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил үүргийг хагас жилийн байдлаар зохих түвшинд биелүүлсэн тул Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу 97.7 хувь буюу **Хангалттай** гэж үнэлж дүгнэлээ.

6.2. 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн Засгийн газрын “Журам шинэчлэн батлах тухай” 206 тоот тогтоолын дагуу Дээд газраас ирүүлсэн тогтоол шийдвэрийн биелэлтэд үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийв.

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар Засгийн газрын тогтоол 1, Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайдын тушаал 3, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын тушаал 16, Нийслэлийн засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн захирамж 1, нийт 20 тогтоол, шийдвэрийн заалтыг хяналтад авсан байна.

Хяналтад авсан 20 тогтоол шийдвэрийн 16 (80 хувь) нь бүрэн биелэгдсэн буюу 100 хувийн үнэлгээтэй, 4 (20 хувь) заалт хэрэгжиж байгаа 84,7 хувийн үнэлгээтэй, биелэлтийн дүн дунджаар 96,95 хувьтай үнэлэгдэв.

Засгийн газрын 1 тогтоол шийдвэр бүрэн хэрэгжсэн, 100 хувийн үнэлгээтэй.

Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайдын 3 тушаал шийдвэр бүрэн хэрэгжсэн 100 хувьтай;

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 16 тушаалын 12 тушаал бүрэн хэрэгжсэн, 4 тушаал хэрэгжиж байгаа бөгөөд биелэлт 84,7 хувьтай;

Нийслэлийн засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн 1 захирамж бүрэн хэрэгжсэн 100 хувьтай байна.

Үнэлгээ хийхдээ тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжиж дуусах хугацаа болоогүй, цаашид хэрэгжих заалтуудыг хэрэгжиж байгаа ангилалд оруулан үнэлгээ өгсөн болно.

6.3. 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар тус газарт хандаж ирүүлсэн, өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийн шийдвэрлэлтийн байдалд шинжилгээ-үнэлгээ хийлээ.

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар ННДГ-т 232 өргөдөл гомдлыг хүлээн авч, бүртгэл хөтөлж, удирдалагад танилцуулж ажилласан байна.

Өргөдөл, гомдол, санал, талархал, хүсэлт /хэлбэрээр/

№	Нийт өргөдөл гомдлын тоо	Үүнээс:				
		1800-1200 тусгай дугаарын утас	Гар утасны аппликейшн аар	Засгийн газрын 11-11 төв	Нийслэлийн үйлчилгээний нэгдсэн төв	Нутгийн захиргааны байгууллагууд
1	232	37	13	114	2	66

Өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийн байдал

№	Нийт өргөдөл гомдлын тоо	Шийдвэрлэлт				Шийдвэрлэлтийн хувь
		Шийдвэрлэж хариу өгсөн	Бусад байгууллагад шилжүүлсэн	Хугацаа хэтрүүлж шийдвэрлэсэн	Шийдвэрлэх шатандаа байгаа	
1	232	229	578	9	3	98,7%

Өргөдөл гомдлыг хэлбэрээр нь ангилбал:

1. Талархал-3 буюу 1,3 %
2. Гомдол-137 буюу 59,1 %
3. Санал-10 буюу 4,3 %
4. Хүсэлт-82 буюу 35,3 %

Гомдол нь нийт өргөдөл гомдлын 59,1 хувийг эзэлж байна. Гомдлын ихэнх хувь нь нийгмийн даатгалын байгууллага, байцаагч, албан тушаалтны харилцаа, ёс зүйтэй холбоотой, мөн нийгмийн даатгалын байгууллага утсаа авдаггүй, хүнд сурталтай, сэтгэл ханамжид нийцсэн зөвлөгөө, мэдээлэл өгдөггүй гэсэн агуулгатай байна.

Тус газарт ирүүлсэн 232 өргөдөл гомдол, хүсэлтээс 229 өргөдөл гомдлыг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэж бөгөөд шийдвэрлэлт 98,7 хувьтай, шийдвэрлэлтийн дундаж хугацаа 9 хоног 17 цаг 14 минут байгаа нь зорилтод түвшиндээ хүрсэн гэж дүгнэв. Харин 9 өргөдөл гомдлыг хуулийн хугацаа хэтрүүлж шийдвэрлэсэнд анхаарч, цаашид зөрчил гаргахгүй ажиллах шаардлагатай байна.

Нийт өргөдөл гомдлын ихэнх хувийг гомдол эзэлж, мөн иргэд даатгуулагчдаас ирүүлсэн талархал 3 байгаа нь үйл ажиллагаагаа сайжруулах,

байцаагч ажилтнуудын харилцаа, ёс зүйд анхаарч ажиллах хэрэгтэй гэж дүгнэж байна.

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдолд хяналт-шинжилгээ хийснээр гомдлын тоог бууруулах, санал хүсэлт, талархлыг нэмэгдүүлэх боломжийг бүрдүүлж ажилласан.

6.4. Газрын “Шилэн дансны тухай” хуулийн хэрэгжилт болон шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээ, мэдээллийг цаг хугацаанд нь үнэн зөв байршуулж буй байдалд явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийв. Газрын хэмжээнд шилэн дансны цахим хуудсанд 6 хэрэглэгчээр, 3 цэсний төсөв гүйцэтгэл-9, хөрөнгө оруулалт-5, бусад-7 нийт 21 төрлийн мэдээлэл байршуулсан байна.

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан мэдээлэл 100 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж үнэлэгдэв. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хариуцлагыг сайжруулах тухай санал хүргүүлж ажиллав.

--oOo--

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ, ДОТООД АУДИТЫН ХЭЛТЭС

